

L'Agència Catalana de l'Aigua (ACA), adscrita al Departament de Territori i Sostenibilitat de la Generalitat de Catalunya, és l'administració hidràulica única de Catalunya i entre les seves funcions li correspon el control de la qualitat de les platges i de les aigües, en general (article 8.2 del Decret legislatiu 3/2003, de 4 de novembre). L'ACA és la responsable de la vigilància de les platges i aigües litorals i li correspon l'elaboració dels perfils de les zones de bany.

1. LOCALITZACIÓ DE LA ZONA DE BANY

Estat membre: **Espanya**
Comunitat Autònoma: **Catalunya**
Província: **Tarragona**

Comarca: **Montsià**
Municipi: **Alcanar**
Conca hidrogràfica: **Rieres de la Serra del Montsià**

Figura 1. Mapes de localització de la zona de bany

2. CARACTERÍSTIQUES FÍSQUES I GEOMORFOLÒGIQUES

Tipus de platja: **semiencaixada** Amplada mitjana: **60 m** Sediment¹: **grava (D50 (mida mitjana del gra) = 0,15 mm)**
Entorn: **urbà** Longitud: **230 m** Pendent d'entrada a l'aigua¹: **molt fort**
Orientació: **SE** Superfície: **210 km²** Evolució línia de costa¹: **-0,18 m/any**

Figura 2. Vista aèria de la platja de les Cases d'Alcanar i el seu entorn, PM=punt de mostreig

La platja de les Cases d'Alcanar, del municipi d'Alcanar (10.570 habitants)², està situada en un entorn urbà-residencial. En la seva proximitat trobem el port de les Cases d'Alcanar. La platja queda limitada per les roques d'un espigó a l'extrem esquerre i queda oberta a la platja del Marjal pel seu extrem dret. El nivell d'ocupació de la platja de les Cases d'Alcanar a l'estiu és alt³.

¹Llibre verd del litoral 2009, UPC-PTOP-MAIH; ²IDESCAT 2008. ³Guia de playas, Ministerio de Medio Ambiente

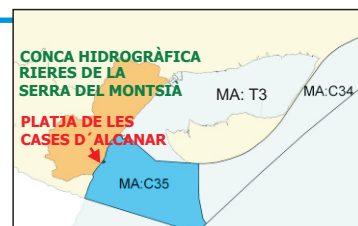

3. CARACTERÍSTIQUES HIDROLÒGIQUES I HIDRODINÀMIQUES

Conca fluvial: **Rieres de la Serra del Montsià**; superfície: **48 km²**;

Masses d'aigua (MA)¹ a les que pertany la zona de bany: **C35**

C35 Alcanar: tipus sorrenc somer de moderada influència continental

La implantació de la Directiva marc de l'aigua, 2000/60/CE, (DMA) a les MA costaneres s'efectua segons es detalla en el document del Pla de gestió del districte de conca fluvial de Catalunya (Decret 188/2010, de 23 de novembre).

Per obtenir més informació: www.gencat.cat/aca

¹definides per l'ACA en el Pla de Gestió.

La platja de les Cases d'Alcanar està situada en una zona costanera amb un Índex de Velocitat de Resposta Hidrològica (VRH) Baix (Figura 3).

Dins la zona de bany no trobem cap aport d'aigua dolça, ni discontinu ni permanent (Figura 4).

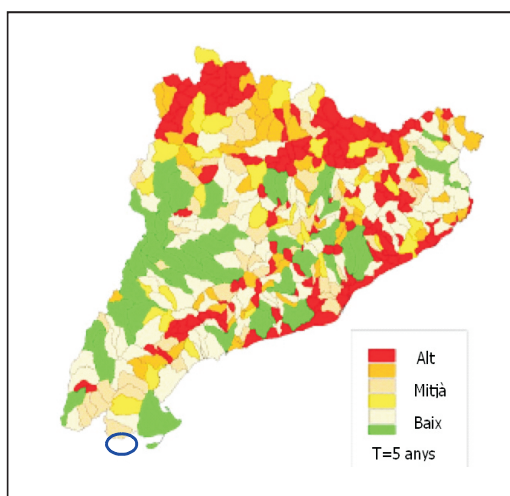

Figura 3. Índex de velocitat de resposta hidrològica (VRH) davant d'episodis de pluges a Catalunya.

Figura 4. Aports d'aigües superficials i localització de la Massa d'Aigua C35.

Dades hidrològiques i hidrodinàmiques de la zona de bany

Nivell d'influència continental²: **moderada**

Rang de salinitat mitjana²: **33,5 – 37,7 psu** (unitats pràctiques de salinitat)

Temperatura mitjana de l'aigua de bany²: **juny 22,8 °C; juliol 26,3 °C; agost 26,6 °C; setembre 25 °C**

Vents²: direcció-intensitat predominant **NW-feble**

Estat de la mar predominant²: **arissada**

Oleatge³: alçada d'onada significant (alçada mitjana del terç d'ones més altes) **81 cm**; període mig **5,24 segons**; direcció més freqüent **E**

Corrents: la circulació general de la mar catalana és de tipus ciclònic, hi ha un corrent paral·lel a la costa continental i un corrent cap al nord-est, davant de les Balears.

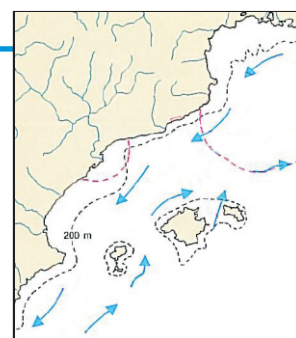

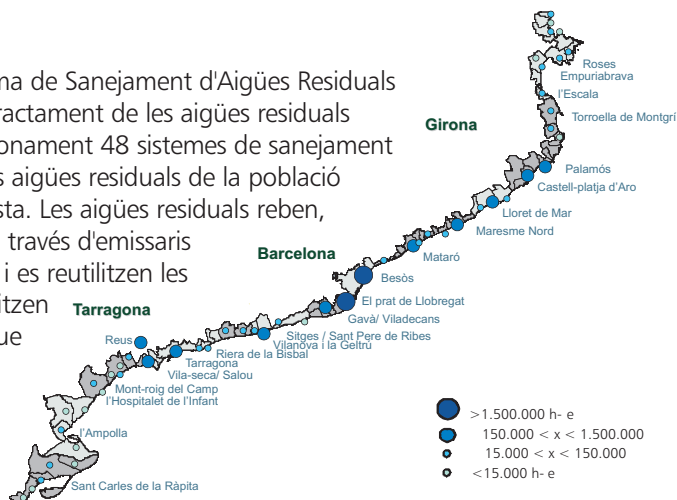
Figura 5. Direcció dels corrents principals

²Dades ACA període 2006-2009; Categories influència continental (baixa, moderada, elevada); ³Llibre verd del litoral 2009, UPC-PTOP-MAiH.

4. SANEJAMENT DE LES AIGÜES RESIDUALS URBANES

A Catalunya s'està desenvolupant des de fa anys el Programa de Sanejament d'Aigües Residuals Urbanes (PSARU) d'acord amb la Directiva 91/271/CE, de tractament de les aigües residuals urbanes. A la franja costanera de Catalunya estan en funcionament 48 sistemes de sanejament formats per estacions depuradores (EDAR's) que tracten les aigües residuals de la població resident i visitant dels municipis costaners i propers a la costa. Les aigües residuals reben, majoritàriament, tractament secundari i s'aboquen a mar a través d'emissaris submarins. En algunes EDAR's s'efectua tractament terciari i es reutilitzen les aigües per a usos diversos. En el mapa de la dreta es localitzen les EDAR's dels sistemes de sanejament i s'anomenen les que tracten >15.000 h-e (habitant equivalent és la unitat de mesura utilitzada per determinar la càrrega contaminant orgànica generada per la població).

Sistema de sanejament Alcanar i Alcanar (Les Cases)

Administració actuant: **Consell Comarcal del Montsià**

Destí efluent EDAR: **Barranc de Doña Manuela**

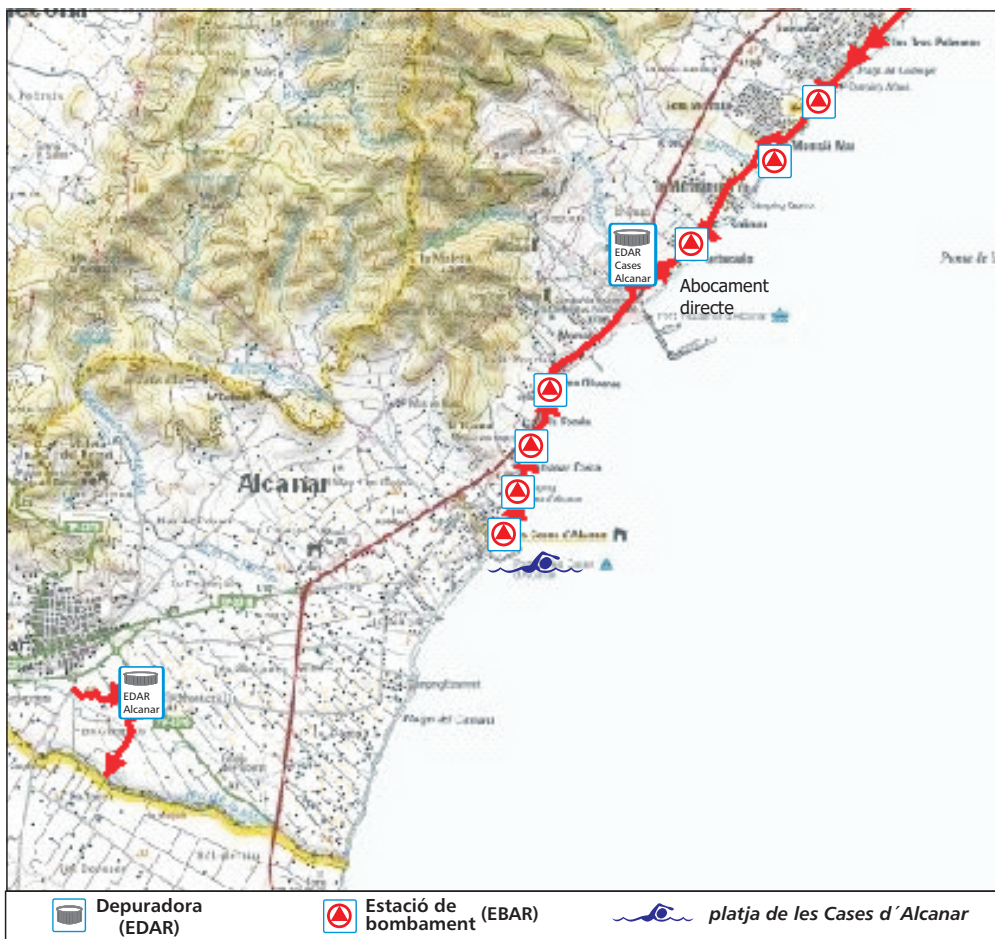
Població Sanejada: **6.620 habitants**

El sistema de sanejament d'Alcanar-Les Cases d'Alcanar assisteix al municipi d'Alcanar

Tipus de tractament EDAR: **Biològic**

Cabal màxim: **1.569 m³/dia**

Població equivalent: **10.669 h-e**

El municipi d'Alcanar està connectat al sistema de Alcanar-Cases d'Alcanar, format per dues estacions depuradores: EDAR Alcanar i EDAR Cases d'Alcanar.

Les aigües residuals del nucli urbà d'Alcanar es tracten a l'EDAR d'Alcanar, de tractament biològic amb llacunatge, i el seu efluent és abocat a la llera pública (riu Sénia). Aquesta EDAR tracta una població equivalent de 9000 h-e.

Les aigües residuals de les Cases d'Alcanar i Alcanar platja es tracten a l'EDAR Cases d'Alcanar, de tractament biològic amb ultraviolats, i el seu efluent aboca a mar a través del barranc de doña Manuela, que desemboca al nord del port de la Fàbrica de ciment.

Figura 6. Mapa del sistema de sanejament Alcanar

5. CONTROL I INFORMACIÓ DE LES AIGÜES DE BANY

L'Agència Catalana de l'Aigua (ACA) del Departament de Territori i Sostenibilitat realitza el Programa de vigilància i informació de l'estat de les zones de bany costaneres i interiors a Catalunya cada temporada de bany (de juny a setembre). En el Programa s'analitzen les aigües de bany, i es determina la seva qualitat d'acord amb els criteris que estableix la Directiva 2006/7/CE relativa a la gestió de la qualitat de les aigües de bany i el Reial Decret 1341/2007, de transposició de la Directiva.

PROGRAMA DE VIGILÀNCIA DE LA QUALITAT DE LES AIGÜES DE BANY COSTANERES

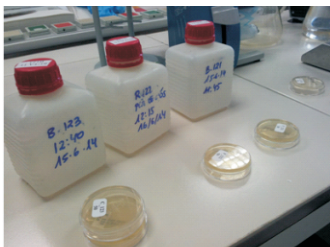
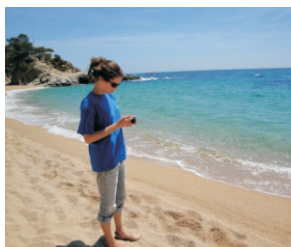
Objectiu

L'objectiu del Programa, iniciat l'estiu de 1990, és la gestió de la qualitat de les aigües de bany a Catalunya mitjançant les tasques de control analític de la qualitat de l'aigua, la inspecció ambiental de les platges i la informació pública de l'estat de les aigües de bany.

Aquest programa és conforme a la norma UNE-EN ISO-9001:2000. Cert. Núm. ESC0102/98.

Actuacions

En el marc del Programa de vigilància s'efectuen inspeccions a les platges i controls analítics a les aigües de bany amb una freqüència quinzenal. A les inspeccions es recullen mostres d'aigua de mar i en cada una d'elles s'avalua la qualitat microbiològica mitjançant l'anàlisi dels indicadors de contaminació fecal que estableix la Directiva: *Escherichia coli* i Enterococs intestinals. En cas de detectar-se afeccions puntuals, l'ACA dur a terme controls complementaris fins la recuperació de la qualitat.

Xarxa de Vigilància de les zones de bany al litoral de Catalunya

Està formada per unes 250 zones de bany distribuïdes a les demarcacions litorals de Girona, Barcelona i Tarragona amb més de 80 zones de bany a cada una d'elles. A cada zona de bany hi ha un punt de mostreig oficial on s'efectua la recollida periòdica de mostres que posteriorment s'analitzen al laboratori per determinar la qualitat microbiològica de l'aigua, la temperatura i la salinitat.

Resultats de la classificació de la qualitat microbiològica a les zones de bany

Amb els resultats analítics de cada control quinzenal s'obtenen les **classificacions temporals** de la qualitat de l'aigua que s'expressen en tres categories: Excel·lent i Bona (aptes pel bany) i Insuficient (no apta pel bany). En acabar la temporada de bany, s'obtenen les **classificacions anuals** de la qualitat mitjançant el tractament conjunt de les dades analítiques dels controls dels darrers quatre anys; en aquest cas, les categories són: Excel·lent, Bona, Suficient i Insuficient. Pot donar-se el cas que en algun control quinzenal, la classificació temporal d'alguna zona de bany no coincideixi amb la darrera classificació anual.

INFORMACIÓ PÚBLICA DE LA QUALITAT DE LES AIGÜES DE BANY

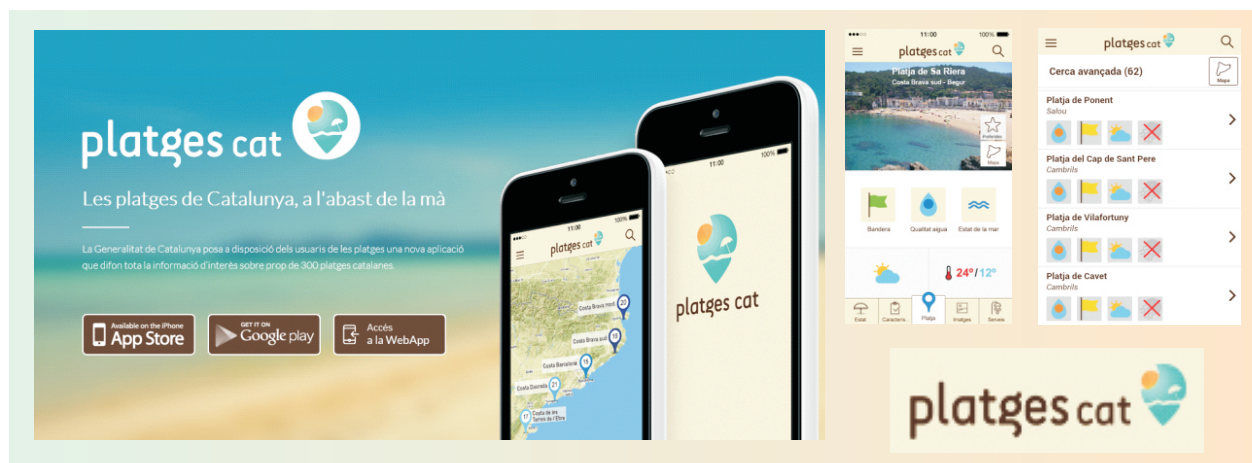
Web de l'Agència Catalana de l'Aigua

L'ACA publica periòdicament els resultats de la qualitat de les zones de bany, així com un Butlletí informatiu quinzenal, a la seva pàgina web (<http://acanet.gencat.cat/>). També tramet periòdicament els resultats analítics als ajuntaments costaners perquè puguin informar a la pròpia platja dels controls recents efectuats a les aigües de bany tal com exigeix la Directiva 2006/7/CE.

Aplicació PlatgesCat

Des de l'estiu del 2014, l'ACA ha creat una aplicació gratuïta per a dispositius mòbils denominada PlatgesCat que conté informació de prop de 300 platges catalanes. L'aplicació està traduïda a set idiomes i també es pot consultar en versió web.

PlatgesCat té per objectiu la difusió de les platges de Catalunya i la informació de la qualitat de les aigües de bany. Aporta diàriament dades de les platges relatives a la meteorologia, l'estat de la mar, la temperatura de l'aigua, la qualitat de les aigües de bany, la bandera de seguretat i la presència de meduses. En casos d'afecció temporal de la qualitat de l'aigua es posen avisos de precaució que s'actualitzen diàriament per informar que l'aigua pot ser temporalment no apta pel bany quan es donen episodis de pluges o, ocasionalment, incidències de sanejament. L'aplicació informa també de les característiques físiques i ambientals de cada platja, així com dels seus serveis i equipaments. L'aplicació disposa de mapes de localització, informació general d'interès i consells pràctics pels usuaris de les platges; permet fer cerques avançades i en el twitter de l'ACA es publica informació de platges.

PROGRAMA DE CONTROL I VIGILÀNCIA DE PROLIFERACIONS DE FITOPLÀNCTON A LES AIGÜES DE BANY

L'Agència realitza aquest Programada de vigilància des de l'any 2000 amb l'objectiu d'efectuar el control de les proliferacions de fitoplàncton a les zones de bany. Aquestes proliferacions són un fenomen natural motivat per creixements massius d'algues microscòpiques i, en la majoria dels casos, les proliferacions només formen taques acolorides a l'aigua i no suposen cap risc per als banyistes. En cas de detectar-se alguna espècie tòxica, es disposa d'un protocol d'actuació per advertir i informar la població.

6. PUNTS DE MOSTREIG

Nombre de punts de mostreig (PM): **1**

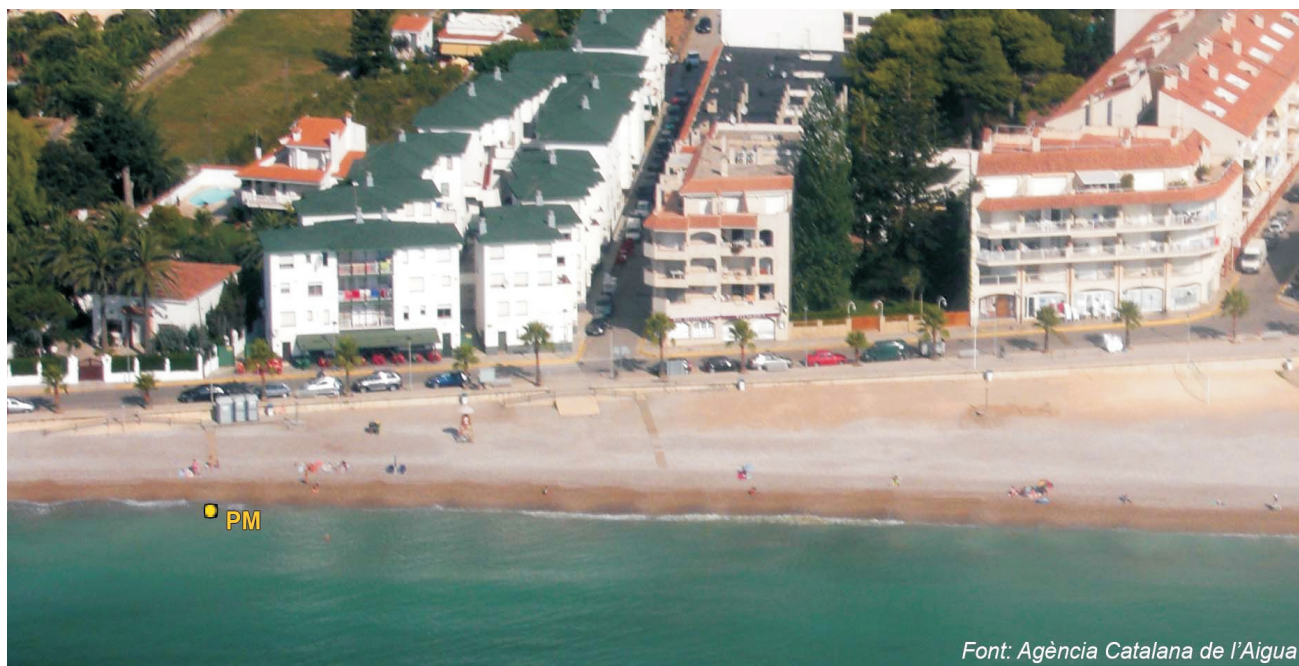
Coordenades UTM **X: 290960**

Control: **Setmanal (dissabtes)**

Denominació /Any d'inici del control: **Pub Castor / 1991**

Y: 4491980

Període: **Juny - Setembre**

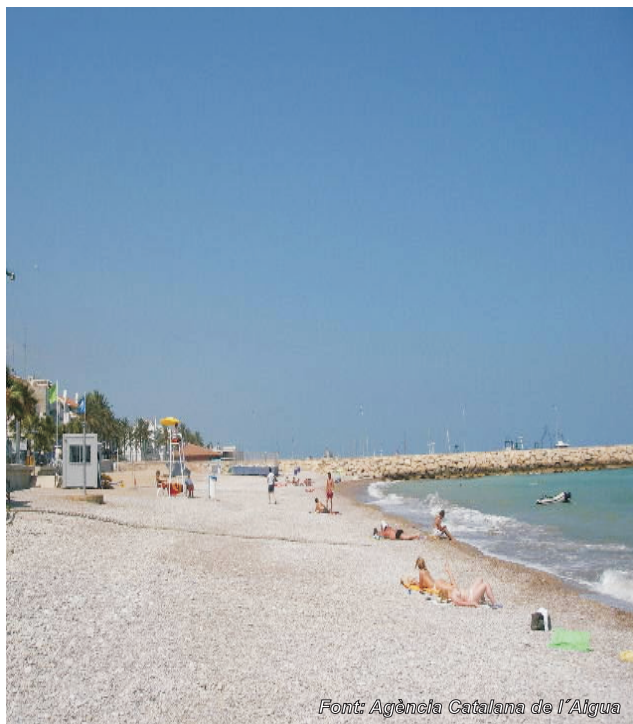
Font: Agència Catalana de l'Aigua

Figura 7. Vista aèria de la localització del punt de mostreig

Font: Agència Catalana de l'Aigua

Figura 8. Referència del punt de mostreig

Font: Agència Catalana de l'Aigua

Figura 9. Panoràmica de la platja

7. CLASSIFICACIÓ DE LA QUALITAT DE LES AIGÜES DE BANY

VALORACIÓ DE LA QUALITAT SANITARIA DE L'AIGUA

Les aigües de bany es classifiquen, seguint els criteris de l'article 5 de la Directiva europea 2006/7/CE, en 4 categories: **Excel·lent**, **Bona**, **Suficient** i **Insuficient**. Aquesta classificació s'obté dels resultats de les anàlisis microbiològiques efectuades durant les darreres 4 temporades de bany, que inclouen un mínim de 64 resultats. Els indicadors microbiològics que s'avaluen són *Escherichia coli* i enterococs intestinals i els estàndards de qualitat són els de l'annex 1 de la Directiva.

QUALITAT MICROBIOLÒGICA: Platja de les Cases d'Alcanar

Classificació de les 4 darreres temporades de bany: **Excel·lent**

Excel·lent Bona Suficient Insuficient

La qualitat sanitària d'aquesta platja és **Excel·lent** i aquesta qualitat és molt estable any rera any.

Els resultats de la qualitat de les aigües de bany a Catalunya es publiquen a les següents pàgines web de la Unió Europea:
www.eyeeearth.eu i www.eea.europa.eu/themes/water

VALORACIÓ DE LA QUALITAT DE L'ASPECTE VISUAL DE L'AIGUA

A Catalunya, tot i que la Directiva 2006/7/CE no ho exigeix, les aigües de bany es classifiquen també segons el seu aspecte visual en 5 categories: **Molt Bona**, **Bona**, **Moderada**, **Deficient** i **Dolenta**, atès que és una informació rellevant per a la seva caracterització. Aquesta classificació s'obté dels resultats de les inspeccions visuals que s'efectuen a la platja, diverses vegades a la setmana, i en les què s'avaluen els següents paràmetres: transparència, coloració, sòlids flotants d'origen humà, escumes, fitoplàncton, restes vegetals marines, restes vegetals terrestres i hidrocarburs, tots ells inclosos en la fitxa d'inspecció diària que complementen els inspectors de platges. El nombre de visites que s'efectua a la platja de les Cases d'Alcanar durant una temporada de bany és d'aproximadament 50, i la classificació de la qualitat visual està basada en els resultats de les darreres 4 temporades de bany, que inclouen un mínim de 200 inspeccions.

QUALITAT DE L'ASPECTE VISUAL DE L'AIGUA : Platja de les Cases d'Alcanar

Classificació de les darreres 4 temporades de bany: **Bona**

Molt bona Bona Moderada Deficient Dolenta

La classificació de la qualitat de l'aspecte visual de la platja de les Cases d'Alcanar és **Bona**. És freqüent l'aigua presenta una coloració blanquinosa anormal a causa de la terbolesa que s'observa sovint en aquesta zona de bany, provocada pel mar agitat, que deixa el sediment en suspensió. La presència de restes vegetals de mar en aquesta platja també és força usual; en canvi, no s'acostumen a trobar sòlids flotants ni restes vegetals terrestres. L'observació d'escumes a la zona de bany és poc habitual i la presència d'hidrocarburs a l'aigua com a conseqüència d'abocaments des d'embarcacions és pràcticament nul·la.

VALORACIÓ SETMANAL DE LA QUALITAT DURANT LA TEMPORADA DE BANY

Durant la temporada de bany, l'ACA realitza la valoració setmanal de la qualitat microbiològica de les aigües de bany i, en determinats casos, en algunes platges la valoració setmanal pot no coincidir amb la classificació de les darreres 4 temporades de bany.

La qualitat sanitària de la platja de les Cases d'Alcanar és Excel·lent. La qualitat de l'aigua en aquesta zona de bany es manté molt estable.

8. DETERMINACIÓ I AVALUACIÓ DELS FACTORS POTENCIALS DE CONTAMINACIÓ

FACTORS DE RISC DE CONTAMINACIÓ DE CURTA DURADA

(L'Article 2 de la Directiva 2006/7/CE defineix els episodis de contaminació de curta durada com aquells produïts per *Escherichia coli* o enterococs intestinals que tenen causes clarament identificables i que es preveu que no afectaran la qualitat de l'aigua de bany durant un període superior a 72 hores a partir del primer moment que es detecten)

Factors potencials	Freqüència	Afecció
PLUGES	baixa	nul·la
SANEJAMENT URBÀ	nul·la	nul·la

Per a l'avaluació dels factors potencials de contaminació, l'Agència Catalana de l'Aigua s'ha basat en els resultats dels darrers 4 anys i en el coneixement expert de la zona de bany des de 1990.

Les **pluges** no són un factor potencial de contaminació d'aquesta zona de bany ja que en règim de pluges la qualitat sanitària no es veu alterada. Els tres pluvials que desemboquen en la pròpia platja (veure figura 10) no aporten contaminació fecal a l'aigua de bany. No s'ha detectat cap alteració de la qualitat sanitària en el període 2007-2010 motivat per les pluges.

El **sanejament urbà** no esdevé un factor potencial de contaminació ja que a la zona de bany no hi ha cap element del sistema de sanejament ni en cap ocasió s'ha detectat cap abocament d'aigües amb contaminació fecal. Les infraestructures de sanejament es troben allunyades de la platja.

PRESENCIA I VALORACIÓ D'ALTRES FACTORS

APORTACIONS DE RIUS/RECS/CANALS	NO	INSTAL·LACIONS PORTUÀRIES	SÍ
INSTAL·LACIONS INDUSTRIALS	NO	CONTAMINACIÓ DIFUSA	NO

La platja de les Cases d'Alcanar limita al nord amb el port de les Cases d'Alcanar. Tot i la proximitat d'aquesta instal·lació no es detecten taques d'hidrocarburs a l'aigua de bany.

Figura 10. Localització de les sortides potencials d'aigües dolces a la zona de bany.

9. AVALUACIÓ DE LA PROPENSIÓ A PROLIFERACIONS DE FITOPLÀNCTON

INFORMACIÓ: Les proliferacions de fitoplàncton són un fenomen natural motivat per creixements massius d'algues microscòpiques que poden provocar coloracions anòmales a l'aigua de bany i alterar la seva qualitat visual com a conseqüència de la formació de taques (d'intensitat i coloració variables), la formació d'escumes o mucil·lags i la pèrdua de transparència. Algunes de les espècies de fitoplàncton generen toxines que poden ocasionar problemes de salut pública, tot i que en la majoria dels casos les proliferacions de fitoplàncton no suposen cap risc per als ecosistemes ni per a la salut dels banyistes. Es donen principalment en aigües confinades (ports, platges o cales amb baixa renovació) o bé en zones properes a aportacions d'aigua dolça (desembocadures de rius, canals, recs, etc.) i poden durar, en una zona de bany, des de 1-2 dies fins a 1-3 setmanes, en funció de les condicions meteorològiques i l'estat de la mar.

CONTROL: Durant els mesos d'estiu es realitza un control diari d'observació de taques a l'aigua, tant des de la pròpia platja (vigilància dels inspectors de platges) com des de l'aire (inspecció aèria) i s'efectua un control analític de l'aigua per temporada a totes les zones de bany. En casos d'observació de taques, s'efectuen nous controls analítics per confirmar i caracteritzar les proliferacions.

CATEGORIES: S'han establert quatre categories: **Nul·la, Baixa, Mitjana i Alta**, que s'han obtingut a partir del càlcul del percentatge del nombre de proliferacions detectades analíticament en relació al nombre de controls analítics efectuats en el període 2001-2010.

Categories	Freqüència	Proliferacions (%)
Nul·la	Mai	0
Baixa	Gairebé mai	$\leq 20\%$
Mitjana	De forma esporàdica	$> 20\% \leq 40\%$
Alta	De forma habitual	$> 40\%$

RESULTATS DE L'AVUACIÓ:

Els resultats indiquen que la **propensió a proliferacions de fitoplàncton és NUL·LA.**

Per a més informació sobre les proliferacions de fitoplàncton a la costa catalana consulteu

http://aca-web.gencat.cat/aca/appmanager/aca/aca?_nfpb=true&_pageLabel=P20200761581250776907889&_nfls=false

10. AVALUACIÓ DE LA PROPENSIÓ A PROLIFERACIONS DE CIANOBACTERIS

INFORMACIÓ: Els cianobacteris són un grup d'organismes àmpliament distribuït per ambients aquàtics molt diversos com a conseqüència de les seves adaptacions fisiològiques. Com el fitoplàncton, els cianobacteris poden provocar proliferacions nocives o tòxiques com a conseqüència de la producció de cianotoxines. En general, les proliferacions de cianobacteris són un fenomen associat a aigües dolces confinades amb un elevat contingut de nutrients i no es produeixen en aigües costaneres. Al litoral de Catalunya mai s'ha registrat cap episodi de proliferació de cianobacteris a les aigües de bany.

CONTROL: La vigilància dels cianobacteris s'efectua dintre de les tasques del Programa de Control i Seguiment de les Proliferacions de Fitoplàncton citat a l'apartat anterior.

CATEGORIES: No s'han definit categories atès que no es detecten proliferacions de cianobacteris a les aigües litorals de les zones de bany.

RESULTATS DE L'AVUACIÓ:

Els resultats obtinguts indiquen que la **propensió a la proliferació de cianobacteris és NUL·LA**

11. AVALUACIÓ DE LA PROPENSIO A PROLIFERACIONS DE MACROALGUES

INFORMACIÓ: S'entén per proliferació de macroalgues el creixement anòmal d'aquests organismes com a conseqüència d'un enriquiment anormal de nutrients a les aigües. En general, a les aigües de la costa catalana no s'acostumen a donar les condicions que provoquen proliferacions de macroalgues motivades per aportacions elevades de nutrients, en situació de mar calmada. La proliferació de macroalgues NO s'ha de confondre amb la presència d'algues que pot haver en una zona de bany, tant a l'aigua com a la sorra, ja que aquestes provenen de les poblacions que habitualment estan als fons marins i que arriben després de forts temporals.

CONTROL: S'efectuen dins dels Programes de Vigilància de les Comunitats de Macroalgues que es realitzen al llarg del litoral català.

CATEGORIES: No s'han definit categories atès que no es detecten proliferacions de macroalgues a les aigües litorals de les zones de bany.

RESULTATS DE L'AVAUACIÓ:

Els resultats obtinguts indiquen que la **propensió a la proliferació de macroalgues és NUL·LA**

12. AVALUACIÓ DE LA PRESENCIA DE MEDUSES

INFORMACIÓ: L'arribada i presència de meduses a les platges és un fenomen natural que es pot observar a tots els mars i oceans del món; la seva presència a les platges és molt variable i imprevisible, tant pel que fa a la quantitat d'exemplars com a la freqüència d'observació. Són molts, i encara poc coneguts, els factors implicats en la distribució i desenvolupament de les poblacions de meduses però, donat que es troben en suspensió a la columna d'aigua, factors com el grau d'exposició als vents predominants i la geomorfologia de la costa poden jugar un paper determinant en l'arribada i permanència d'aquests organismes a les zones de bany. Les meduses són animals invertebrats que es caracteritzen per tenir cèl·lules urticants, portadores de toxines. Aquestes cèl·lules poden provocar irritacions a la pell dels banyistes, amb afeccions més o menys intenses, en funció del grau urticant de l'espècie de medusa. A les fotografies es mostren espècies que es poden observar a les platges de Catalunya.

Pelagia noctiluca
Grau urticant: **Alt**

Rhizostoma pulmo
Grau urticant: **Mitjà**

Cotylorhiza tuberculata
Grau urticant: **Baix**

Aequorea forskalea
Grau urticant: **Baix**

Recomanacions generals en cas de picades: Dirigir-se als Serveis de salvament i socorrisme de la platja; no gratar-se la zona afectada per la picada; no aplicar mai aigua dolça ni amoníac; rentar la ferida amb abundant aigua de mar i aplicar gel per mitigar els efectes (protegir el gel amb una bossa de plàstic perquè no entri en contacte amb la pell).

CONTROL: Les dades d'observació de meduses a les platges s'obtenen de les visites d'inspecció que efectuen diàriament els inspectors de platges, durant la temporada de bany, els quals registren les quantitats observades a l'aigua (moltes, bastants, poques, cap) i determinen les espècies presents.

CATEGORIES: No s'han definit categories per avaluar la propensió de meduses en una zona de bany perquè encara no es disposa de suficients coneixements per caracteritzar aquest fenomen. L'avaluació per a cada platja s'ha basat en el càlcul de la freqüència d'observació de meduses durant una temporada de bany, obtinguda del quocient entre el nombre d'inspeccions amb observació de meduses a l'aigua i el nombre total d'inspeccions efectuades durant els mesos d'estiu (entre 60 i 80 inspeccions per temporada). Els resultats de l'avaluació expressen la mitjana de la freqüència d'observació del període 2007-2010.

RESULTATS DE L'AVAUACIÓ de la freqüència d'observació de meduses a les platges:

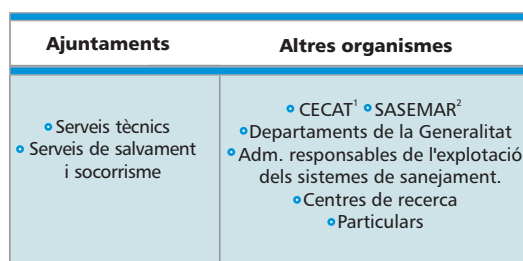
Platja de les Cases d'Alcanar	Mitjana	Conjunt de les platges de Catalunya	Mitjana (valor màxim)
	2%		4% (17%)

Durant la temporada de bany, l'ACA té establert un protocol de mesures de gestió per donar resposta a possibles afeccions de la qualitat sanitària o ambiental de les aigües litorals, motivades tant per fenòmens naturals (riuades, escumes i mucíl·legs, taques de fitoplàncton, etc.) com per l'activitat humana (abocaments d'hidrocarburs, d'aigües residuals, obres al litoral, etc.). Les mesures de gestió permeten actuar amb diligència, informar la població i endegar les mesures correctores necessàries.

13. MESURES DE GESTIÓ

FASE D'AVÍS

¹Centre de Coordinació Operativa de Catalunya
²Sociedad Estatal de Salvamento y Seguridad Marítima

- ✓ Inspecció "in situ" des de la platja, des de l'aire i des del mar
- ✓ Presa de mostres (aigua, organismes, hidrocarburs, etc.)
- ✓ Recollida d'informació

TIPUS D'AFECCIÓ NATURALES ABAST

FASE D' AVALUACIÓ

Fi de l'episodi

NO AFECCIÓ

AFECCIÓ

En cas de tractar-se d'una afecció important o d'una emergència, la Direcció General de Protecció Civil de la Generalitat activa, a través del CECAT, el Pla Especial d'Emergències per Contaminació Accidental de les Aigües Marines a Catalunya per coordinar i executar les actuacions pertinents.

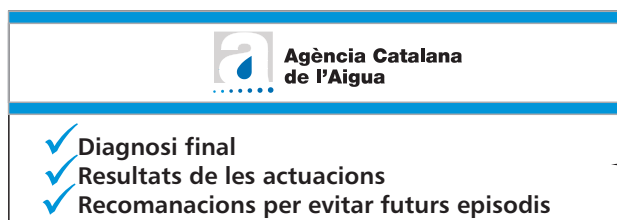

ACTIVACIÓ MESURES CORRECTORES

FASE D' ACTUACIÓ

FASE FINAL: fi de l'episodi

Ajuntaments
CECAT
Mitjans de comunicació

14. ORGANISMES RESPONSABLES DE LES MESURES DE GESTIÓ

MESURES DE GESTIÓ	ORGANISME RESPONSABLE	CONTACTE
Establiment i actualització dels perfils de la zona de bany	Agència Catalana de l'Aigua (ACA)	Provença 204-208 08036 Barcelona Telèfon. 935672800
Establiment del calendari de control	ACA	www.gencat.cat/aca
Avaluació i classificació de la qualitat de les aigües de bany		
Informació setmanal als municipis sobre la qualitat de les seves platges; informació immediata en cas d'alteració puntual		
Recomanació d'abstenció o prohibició del bany	Ajuntament d'Alcanar	Carrer Generalitat, 10 43530 Alcanar Telèfon. 977732013 www.alcanar.org
Presa de mostres i analítiques complementàries durant episodis de contaminació	ACA	www.gencat.cat/aca
Mesures correctores	Ajuntament d'Alcanar	Telèfon. 977732013 www.alcanar.org
	ACA	Telèfon: 935672800
Informació setmanal i diària (en casos excepcionals) de la qualitat de les zones de bany al públic	Ajuntament d'Alcanar	Telèfon. 977732013 www.alcanar.org
	ACA	www.gencat.cat/aca

15. REVISIÓ DEL PERFIL DE L'AIGUA DE BANY

Aquest perfil s'ha elaborat el 2010.

El perfil es revisarà d'acord amb l'article 6 de la Directiva 2006/7/CE, abans del inici de cada temporada de bany en el cas que: (1) la classificació de la qualitat de les aigües de bany canviï, (2) es realitzin obres o canvis importants en les infraestructures de la zona de bany, (3) es produeixin altres canvis significatius en les informacions que recull el perfil.

**Agència Catalana
de l'Aigua**

PERFIL DE ZONA DE BANY COSTANERA

Platja de les Cases d'Alcanar

Codi zona de Bany: **ES51400004M43004B**

FULL RESUM

L'Agència Catalana de l'Aigua (ACA), del Departament de Territori i Sostenibilitat de la Generalitat de Catalunya, és l'administració hidràulica única de Catalunya i li correspon el control de la qualitat de les platges i de les aigües en general.

LOCALITZACIÓ DE LA ZONA DE BANY

SISTEMA DE SANEJAMENT

Dades de la Platja: Entorn: **Urbà** Longitud: **230 m**
Sediment: **grava** Pendent: **molt fort**

Nom: **EDAR Alcanar i Les Cases d'Alcanar (trac. biològic)**
Punt d'abocament: **Barranc de doña Manuela**
Població equivalent: **10.669 h-e**

Dades hidrològiques i hidrodinàmiques de la zona de bany

Nivell d'influència continental: **moderada** Rang de salinitat mitjana: **33,5 – 37,7 psu** (unitats pràctiques de salinitat)
Temperatura mitjana de l'aigua de bany: **juny 22,8 °C; juliol 26,3 °C; agost 26,6 °C; setembre 25,0 °C**

CLASSIFICACIÓ DE LA QUALITAT DE LA ZONA DE BANY (Reial decret 1341/2007)

La qualitat de la platja és molt estable any rera any

Categories: **Excel·lent** **Bona** **Suficient** **Insuficient**
(Darreres 4 temporades de bany)

Excel·lent

CROQUIS DE LA PLATJA I FONTS POTENCIALS DE CONTAMINACIÓ

Punt de mostreig (**Pm**): **Pub Castor**

Coordenades UTM: **X: 290960**
Y: 4491980

Any d'inici del control microbiològic: **1991**

Factors potencials de contaminació	Freqüència	Afecció
PLUGES	baixa	nul·la
SANEJAMENT	nul·la	nul·la

PLUGES A la platja hi ha tres sortides d'aigües pluvials. Les pluges no representen un factor potencial de contaminació d'aquesta platja ja que la qualitat de les aigües de bany no s'ha vist alterada en règim de pluges en el període 2007-2010.

SANEJAMENT URBÀ No esdevé un factor potencial de contaminació ja que a la zona de bany no hi ha cap infraestructura del sistema de sanejament ni en cap ocasió s'ha detectat cap abocament d'aigües amb contaminació fecal.

MÉS INFORMACIÓ

Agència Catalana de l'Aigua 935 672 800

Per consultar les dades i el perfil complet: <http://www.aca-web.gencat/aca>, www.eyeeonearth.eu i www.eea.europa.eu/themes/water

L'Agència Catalana de l'Aigua (ACA), adscrita al Departament de Territori i Sostenibilitat de la Generalitat de Catalunya, és l'administració hidràulica única de Catalunya i entre les seves funcions li correspon el control de la qualitat de les platges i de les aigües, en general (article 8.2 del Decret legislatiu 3/2003, de 4 de novembre). L'ACA és la responsable de la vigilància de les platges i aigües litorals i li correspon l'elaboració dels perfils de les zones de bany.

1. LOCALITZACIÓ DE LA ZONA DE BANY

Estat membre: **Espanya**

Comunitat Autònoma: **Catalunya**

Província: **Tarragona**

Comarca: **Montsià**

Municipi: **Alcanar**

Conca hidrogràfica: **Rieres de la Serra del Montsià-riu la Sènia**

Figura 1. Mapes de localització de la zona de bany

2. CARACTERÍSTIQUES FÍSQUES I GEOMORFOLÒGIQUES

Tipus de platja: **oberta**

Entorn: **semiurbà**

Orientació: **SE**

Amplada mitjana: **22 m**

Longitud: **1.480 m**

Superfície: **31.815 m²**

Sediment¹: **grava (D50 (mida mitjana del gra) = 0,15 mm)**

Pendent d'entrada a l'aigua¹: **moderat**

Evolució línia de costa¹: **0,31 m/any**

Font: Institut Cartogràfic de Catalunya

Figura 2. Vista aèria de la platja del Marjal i el seu entorn, PM=punt de mostreig

La platja del Marjal, del municipi d'Alcanar (10.570 habitants)², està ubicada en un entorn residencial tot i que poc poblat. Es tracta d'una platja oberta pels dos extrems, a la banda esquerra a la platja de les Cases d'Alcanar, i a la banda dreta queda oberta a les platges del Camaril. En la seva proximitat trobem el port de les Cases d'Alcanar. El nivell d'ocupació de la platja del Marjal a l'estiu és baix³.

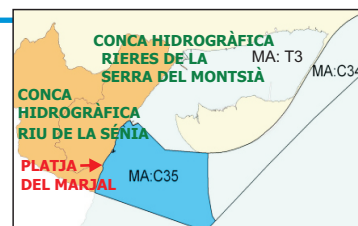
¹Llibre verd del litoral 2009, UPC-PTOP-MAIH; ²IDESCAT 2008. ³Guia de playas, Ministerio de Medio Ambiente

3. CARACTERÍSTIQUES HIDROLÒGIQUES I HIDRODINÀMIQUES

Conca fluvial: **Rieres de la Serra del Montsià-riu de la Sénia**;
superfície: **113 km²**;

Masses d'aigua (MA)¹ a les que pertany la zona de bany: **C35**
C35 Alcanar: tipus sorrenc somer de moderada influència continental

La implantació de la Directiva marc de l'aigua, 2000/60/CE, (DMA) a les MA costaneres s'efectua segons es detalla en el document del Pla de gestió del districte de conca fluvial de Catalunya (Decret 188/2010, de 23 de novembre).

Per obtenir més informació: www.gencat.cat/aca

¹definides per l'ACA en el Pla de Gestió.

A la platja del Marjal només trobem el barranc de les Forques, que pot desembocar a mar de manera puntual en cas de fortes pluges, a la part dreta de la zona de bany (Figura 3).

La platja del Marjal està situada en una zona costanera amb un Índex de Velocitat de Resposta Hidrològica (VRH) Baix, que indica la probabilitat d'alteració de la qualitat de les aigües de bany en episodis de pluges (Figura 4).

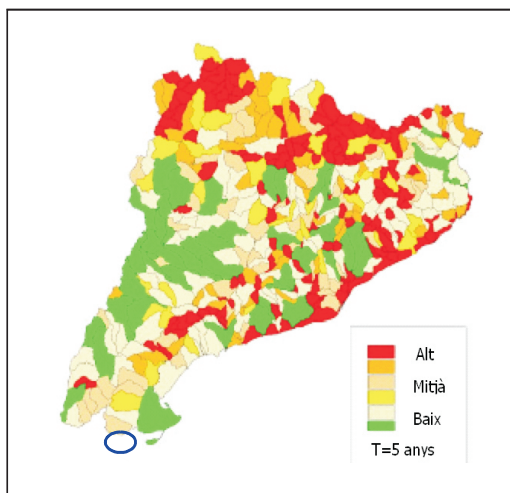

Figura 3. Índex de velocitat de resposta hidrològica (VRH) davant d'episodis de pluges a Catalunya.

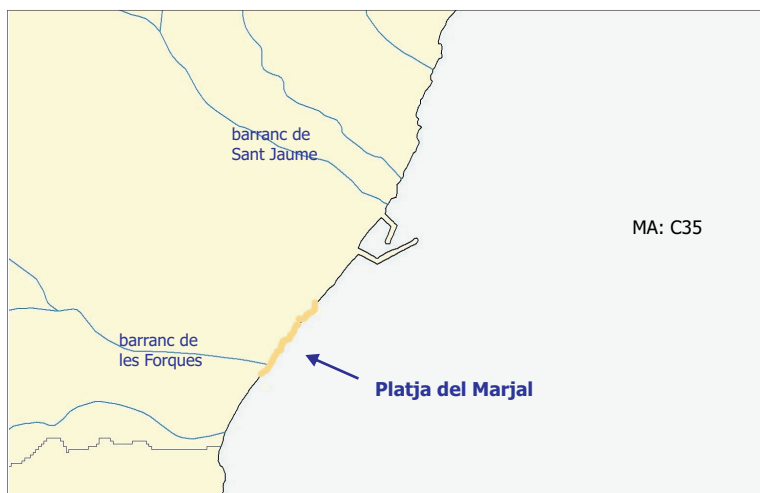

Figura 4. Aports d'aigües superficials i localització de la Massa d'Aigua C35.

Dades hidrològiques i hidrodinàmiques de la zona de bany

Nivell d'influència continental²: **moderada**

Rang de salinitat mitjana²: **33,8 – 37,9 psu** (unitats pràctiques de salinitat)

Temperatura mitjana de l'aigua de bany²: **juny 23 °C; juliol 26,3 °C;**
agost 26,6 °C; setembre 25 °C

Vents²: direcció-intensitat predominant **NW-feble**

Estat de la mar predominant²: **arissada**

Oleatge³: alçada d'onada significant (alçada mitjana del terç d'ones més altes) **81 cm;**
període mig **5,24 segons;** direcció més freqüent **E**

Corrents: la circulació general de la mar catalana és de tipus ciclònic, hi ha un corrent paral·lel a la costa continental i un corrent cap al nord-est, davant de les Balears.

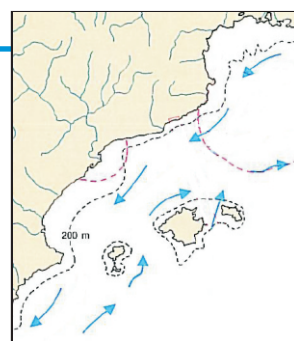

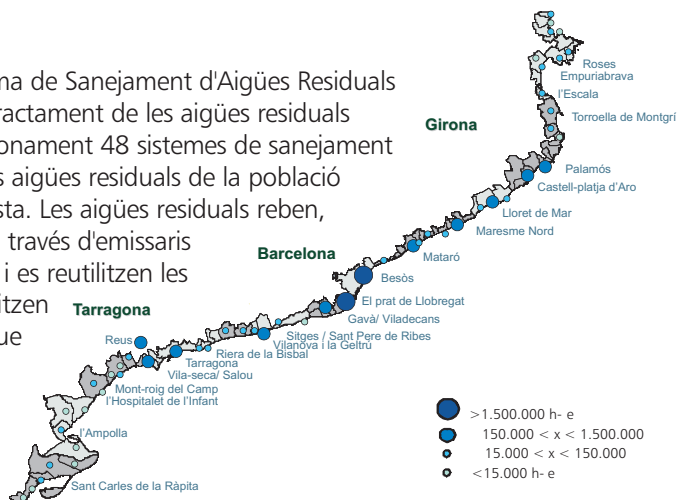
Figura 5. Direcció dels corrents principals

²Dades ACA període 2006-2009; Categories influència continental (baixa, moderada, elevada); ³Llibre verd del litoral 2009, UPC-PTOP-MAiH.

4. SANEJAMENT DE LES AIGÜES RESIDUALS URBANES

A Catalunya s'està desenvolupant des de fa anys el Programa de Sanejament d'Aigües Residuals Urbanes (PSARU) d'acord amb la Directiva 91/271/CE, de tractament de les aigües residuals urbanes. A la franja costanera de Catalunya estan en funcionament 48 sistemes de sanejament formats per estacions depuradores (EDAR's) que tracten les aigües residuals de la població resident i visitant dels municipis costaners i propers a la costa. Les aigües residuals reben, majoritàriament, tractament secundari i s'aboquen a mar a través d'emissaris submarins. En algunes EDAR's s'efectua tractament terciari i es reutilitzen les aigües per a usos diversos. En el mapa de la dreta es localitzen les EDAR's dels sistemes de sanejament i s'anomenen les que tracten >15.000 h-e (habitant equivalent és la unitat de mesura utilitzada per determinar la càrrega contaminant orgànica generada per la població).

Sistema de sanejament Alcanar i Alcanar (Les Cases)

Administració actuant: **Consell Comarcal del Montsià**

Destí efluent EDAR: **Barranc de Doña Manuela**

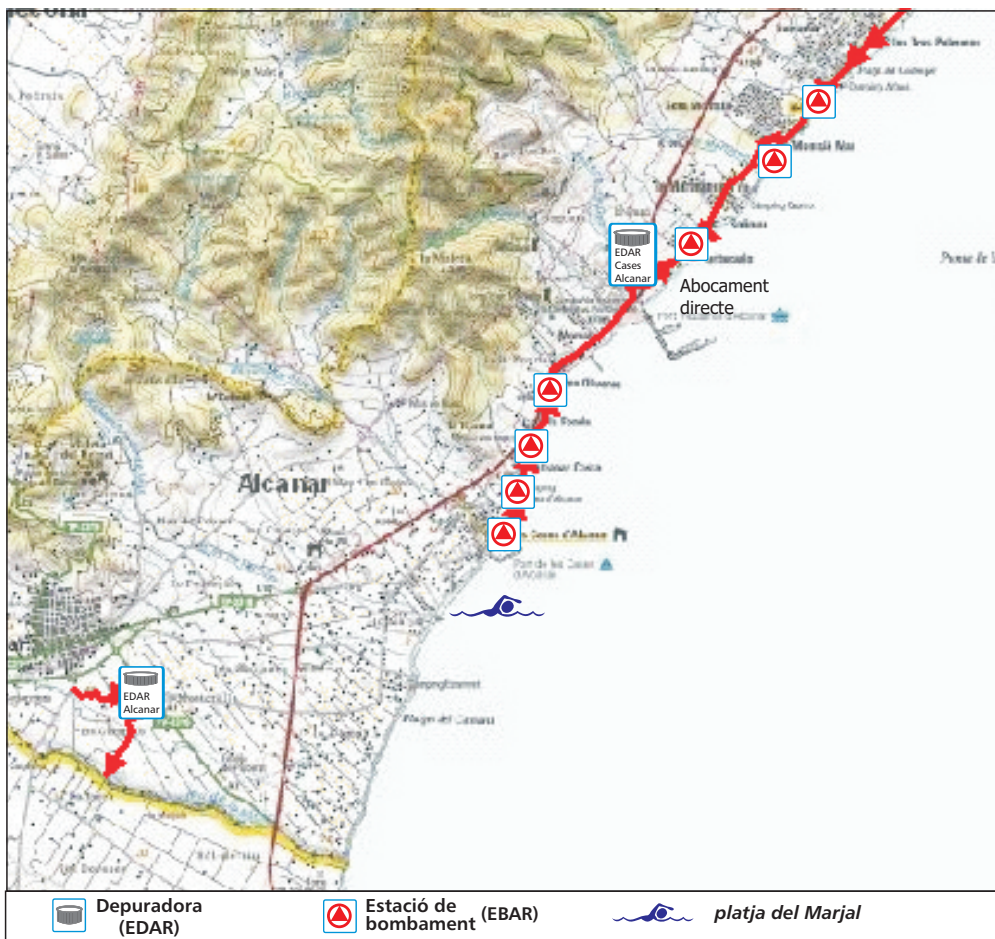
Població Sanejada: **6.620 habitants**

El sistema de sanejament d'Alcanar-Les Cases d'Alcanar assisteix al municipi d'Alcanar

Tipus de tractament EDAR: **Biològic**

Cabal màxim: **1.569 m³/dia**

Població equivalent: **10.669 h-e**

El municipi d'Alcanar està connectat al sistema de Alcanar-Cases d'Alcanar, format per dues estacions depuradores: EDAR Alcanar i EDAR Cases d'Alcanar.

Les aigües residuals del nucli urbà d'Alcanar es tracten a l'EDAR d'Alcanar, de tractament biològic amb llacunatge, i el seu efluent és abocat a la llera pública (riu Sénia). Aquesta EDAR tracta una població equivalent de 9000 h-e.

Les aigües residuals de les Cases d'Alcanar i Alcanar platja es tracten a l'EDAR Cases d'Alcanar, de tractament biològic amb ultraviolats, i el seu efluent aboca a mar a través del barranc de doña Manuela, que desemboca al nord del port de la Fàbrica de ciment.

Figura 6. Mapa del sistema de sanejament Alcanar

5. CONTROL I INFORMACIÓ DE LES AIGÜES DE BANY

L'Agència Catalana de l'Aigua (ACA) del Departament de Territori i Sostenibilitat realitza el Programa de vigilància i informació de l'estat de les zones de bany costaneres i interiors a Catalunya cada temporada de bany (de juny a setembre). En el Programa s'analitzen les aigües de bany, i es determina la seva qualitat d'acord amb els criteris que estableix la Directiva 2006/7/CE relativa a la gestió de la qualitat de les aigües de bany i el Reial Decret 1341/2007, de transposició de la Directiva.

PROGRAMA DE VIGILÀNCIA DE LA QUALITAT DE LES AIGÜES DE BANY COSTANERES

Objectiu

L'objectiu del Programa, iniciat l'estiu de 1990, és la gestió de la qualitat de les aigües de bany a Catalunya mitjançant les tasques de control analític de la qualitat de l'aigua, la inspecció ambiental de les platges i la informació pública de l'estat de les aigües de bany.

Aquest programa és conforme a la norma UNE-EN ISO-9001:2000. Cert. Núm. ESC0102/98.

Actuacions

En el marc del Programa de vigilància s'efectuen inspeccions a les platges i controls analítics a les aigües de bany amb una freqüència quinzenal. A les inspeccions es recullen mostres d'aigua de mar i en cada una d'elles s'avalua la qualitat microbiològica mitjançant l'anàlisi dels indicadors de contaminació fecal que estableix la Directiva: *Escherichia coli* i Enterococs intestinals. En cas de detectar-se afeccions puntuals, l'ACA dur a terme controls complementaris fins la recuperació de la qualitat.

Xarxa de Vigilància de les zones de bany al litoral de Catalunya

Està formada per unes 250 zones de bany distribuïdes a les demarcacions litorals de Girona, Barcelona i Tarragona amb més de 80 zones de bany a cada una d'elles. A cada zona de bany hi ha un punt de mostreig oficial on s'efectua la recollida periòdica de mostres que posteriorment s'analitzen al laboratori per determinar la qualitat microbiològica de l'aigua, la temperatura i la salinitat.

Resultats de la classificació de la qualitat microbiològica a les zones de bany

Amb els resultats analítics de cada control quinzenal s'obtenen les **classificacions temporals** de la qualitat de l'aigua que s'expressen en tres categories: Excel·lent i Bona (aptes pel bany) i Insuficient (no apta pel bany). En acabar la temporada de bany, s'obtenen les **classificacions anuals** de la qualitat mitjançant el tractament conjunt de les dades analítiques dels controls dels darrers quatre anys; en aquest cas, les categories són: Excel·lent, Bona, Suficient i Insuficient. Pot donar-se el cas que en algun control quinzenal, la classificació temporal d'alguna zona de bany no coincideixi amb la darrera classificació anual.

INFORMACIÓ PÚBLICA DE LA QUALITAT DE LES AIGÜES DE BANY

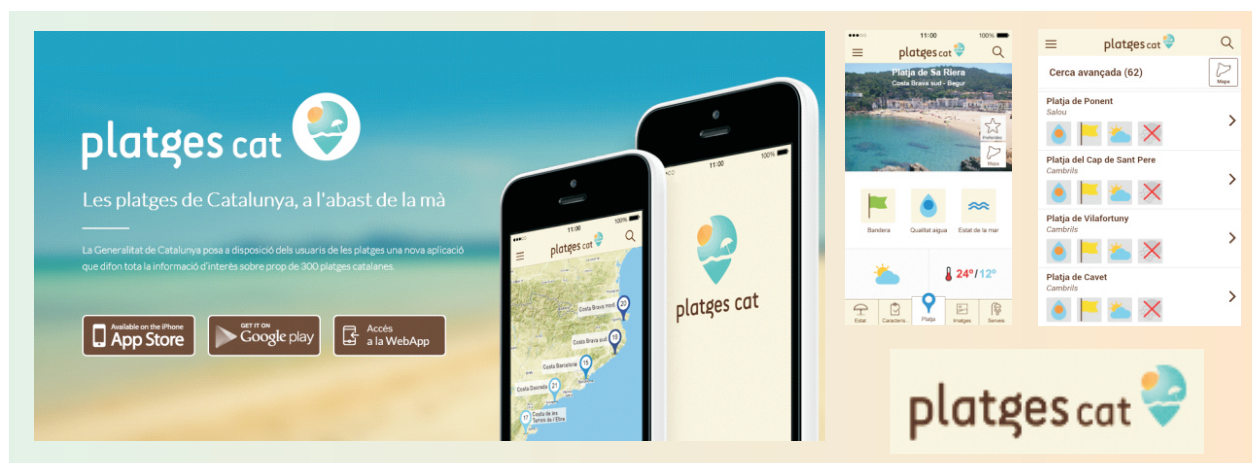
Web de l'Agència Catalana de l'Aigua

L'ACA publica periòdicament els resultats de la qualitat de les zones de bany, així com un Butlletí informatiu quinzenal, a la seva pàgina web (<http://acanet.gencat.cat/>). També trameta periòdicament els resultats analítics als ajuntaments costaners perquè puguin informar a la pròpia platja dels controls recents efectuats a les aigües de bany tal com exigeix la Directiva 2006/7/CE.

Aplicació PlatgesCat

Des de l'estiu del 2014, l'ACA ha creat una aplicació gratuïta per a dispositius mòbils denominada PlatgesCat que conté informació de prop de 300 platges catalanes. L'aplicació està traduïda a set idiomes i també es pot consultar en versió web.

PlatgesCat té per objectiu la difusió de les platges de Catalunya i la informació de la qualitat de les aigües de bany. Aporta diàriament dades de les platges relatives a la meteorologia, l'estat de la mar, la temperatura de l'aigua, la qualitat de les aigües de bany, la bandera de seguretat i la presència de meduses. En casos d'afecció temporal de la qualitat de l'aigua es posen avisos de precaució que s'actualitzen diàriament per informar que l'aigua pot ser temporalment no apta pel bany quan es donen episodis de pluges o, ocasionalment, incidències de sanejament. L'aplicació informa també de les característiques físiques i ambientals de cada platja, així com dels seus serveis i equipaments. L'aplicació disposa de mapes de localització, informació general d'interès i consells pràctics pels usuaris de les platges; permet fer cerques avançades i en el twitter de l'ACA es publica informació de platges.

PROGRAMA DE CONTROL I VIGILÀNCIA DE PROLIFERACIONS DE FITOPLÀNCTON A LES AIGÜES DE BANY

L'Agència realitza aquest Programada de vigilància des de l'any 2000 amb l'objectiu d'efectuar el control de les proliferacions de fitoplàncton a les zones de bany. Aquestes proliferacions són un fenomen natural motivat per creixements massius d'algues microscòpiques i, en la majoria dels casos, les proliferacions només formen taques acolorides a l'aigua i no suposen cap risc per als banyistes. En cas de detectar-se alguna espècie tòxica, es disposa d'un protocol d'actuació per advertir i informar la població.

6. PUNTS DE MOSTREIG

Nombre de punts de mostreig (PM): **1** Denominació /Any d'inici del control: **Camí fondo de Jan / 1990**

Coordenades UTM **X: 290456**

Y: 4491423

Control: **Setmanal (dissabtes)**

Període: **Juny - Setembre**

En el **PM** també s'efectua el control de la qualitat fisicoquímica de les aigües costaneres segons la Directiva marc de l'aigua (2000/60/CE)

Font: Agència Catalana de l'Aigua

Figura 7. Vista aèria de la localització del punt de mostreig

Font: Agència Catalana de l'Aigua

Figura 8. Referència del punt de mostreig

Font: Agència Catalana de l'Aigua

Figura 9. Panoràmica de la platja

7. CLASSIFICACIÓ DE LA QUALITAT DE LES AIGÜES DE BANY

VALORACIÓ DE LA QUALITAT SANITARIA DE L'AIGUA

Les aigües de bany es classifiquen, seguint els criteris de l'article 5 de la Directiva europea 2006/7/CE, en 4 categories: **Excel·lent**, **Bona**, **Suficient** i **Insuficient**. Aquesta classificació s'obté dels resultats de les analítiques microbiològiques efectuades durant les darreres 4 temporades de bany, que inclouen un mínim de 64 resultats. Els indicadors microbiològics que s'avaluen són *Escherichia coli* i enterococs intestinals i els estàndars de qualitat són els de l'annex 1 de la Directiva.

QUALITAT MICROBIOLÒGICA: Platja del Marjal

Classificació de les 4 darreres temporades de bany: **Excel·lent**

Excel·lent Bona Suficient Insuficient

La qualitat sanitària d'aquesta platja és **Excel·lent** i aquesta qualitat és molt estable any rera any.

Els resultats de la qualitat de les aigües de bany a Catalunya es publiquen a les següents pàgines web de la Unió Europea:
www.eyeeonearth.eu i www.eea.europa.eu/themes/water

VALORACIÓ DE LA QUALITAT DE L'ASPECTE VISUAL DE L'AIGUA

A Catalunya, tot i que la Directiva 2006/7/CE no ho exigeix, les aigües de bany es classifiquen també segons el seu aspecte visual en 5 categories: **Molt Bona**, **Bona**, **Moderada**, **Deficient** i **Dolenta**, atès que és una informació rellevant per a la seva caracterització. Aquesta classificació s'obté dels resultats de les inspeccions visuals que s'efectuen a la platja, diverses vegades a la setmana, i en les què s'avaluen els següents paràmetres: transparència, coloració, sòlids flotants d'origen humà, escumes, fitoplàncton, restes vegetals marines, restes vegetals terrestres i hidrocarburs, tots ells inclosos en la fitxa d'inspecció diària que complementen els inspectors de platges. El nombre de visites que s'efectua a la platja del Marjal durant una temporada de bany és d'aproximadament 50, i la classificació de la qualitat visual està basada en els resultats de les darreres 4 temporades de bany, que inclouen un mínim de 200 inspeccions.

QUALITAT DE L'ASPECTE VISUAL DE L'AIGUA : Platja del Marjal

Classificació de les darreres 4 temporades de bany: **Bona**

Molt bona Bona Moderada Deficient Dolenta

La classificació de la qualitat de l'aspecte visual de la platja del Marjal és **Bona**. Habitualment l'aigua presenta una coloració blanquinosa anormal a causa de la terbolesa que s'observa sovint en aquesta zona de bany. És freqüent observar el mar agitat, fet que provoca la resuspensió del propi sediment. La presència de restes vegetals de mar en aquesta platja també és força usual, juntament amb alguna resta vegetal terrestre. En canvi, no s'acostumen a trobar sòlids flotants. L'observació d'escumes a la zona de bany és poc habitual i la presència d'hidrocarburs a l'aigua com a conseqüència d'abocaments des d'embarcacions és pràcticament nul·la.

VALORACIÓ SETMANAL DE LA QUALITAT DURANT LA TEMPORADA DE BANY

Durant la temporada de bany, l'ACA realitza la valoració setmanal de la qualitat microbiològica de les aigües de bany i, en determinats casos, en algunes platges la valoració setmanal pot no coincidir amb la classificació de les darreres 4 temporades de bany.

La qualitat sanitària de la platja del Marjal és Excel·lent. La qualitat de l'aigua es pot veure afectada temporalment en episodis de fortes pluges.

8. DETERMINACIÓ I AVALUACIÓ DELS FACTORS POTENCIALS DE CONTAMINACIÓ

FACTORS DE RISC DE CONTAMINACIÓ DE CURTA DURADA

(L'Article 2 de la Directiva 2006/7/CE defineix els episodis de contaminació de curta durada com aquells produïts per *Escherichia coli* o enterococs intestinals que tenen causes clarament identificables i que es preveu que no afectaran la qualitat de l'aigua de bany durant un període superior a 72 hores a partir del primer moment que es detecten)

Factors potencials	Freqüència	Afecció
PLUGES	baixa	baixa
SANEJAMENT URBÀ	excepcional	variable

Per a l'avaluació dels factors potencials de contaminació, l'Agència Catalana de l'Aigua s'ha basat en els resultats dels darrers 4 anys i en el coneixement expert de la zona de bany des de 1990.

Les **pluges** no són un factor potencial de contaminació d'aquesta zona de bany ja que en règim de pluges la qualitat sanitària no es veu alterada. Els dos pluvials que desemboquen a la platja (veure figura 10) poden aportar puntualment contaminació fecal a l'aigua de bany. Ara bé, durant el període 2007-2010 no s'ha detectat cap alteració de la qualitat sanitària motivada per pluges ja que el cabal d'aigua transportat pels pluvials ha estat insuficient per desembocar a mar.

El **sanejament urbà** esdevé un factor potencial de contaminació ja que a la zona de bany hi ha una estació de bombament municipal situada prop del pluvial de camí fondo d'en Jan. En cas excepcional d'avaría en l'estació de bombament es podrien abocar aigües residuals a mar des del pluvial del camí. Durant el període 2007-2010 s'ha detectat un incident en l'estació de bombament amb abocament d'aigües residuals a mar i alteració de la qualitat sanitària de l'aigua que va activar el protocol de mesures de gestió establert per l'ACA (pàgina 11).

PRESENCIA I VALORACIÓ D'ALTRES FACTORS

APORTACIONS DE RIUS/RECS/CANALS	NO	INSTAL·LACIONS PORTUÀRIES	SÍ
INSTAL·LACIONS INDUSTRIALS	NO	CONTAMINACIÓ DIFUSA	NO

Uns 800 metres al nord de la platja del Marjal hi ha el port de les Cases d'Alcanar. Tot i la proximitat d'aquesta instal·lació no es detecten taques d'hidrocarburs a l'aigua de bany.

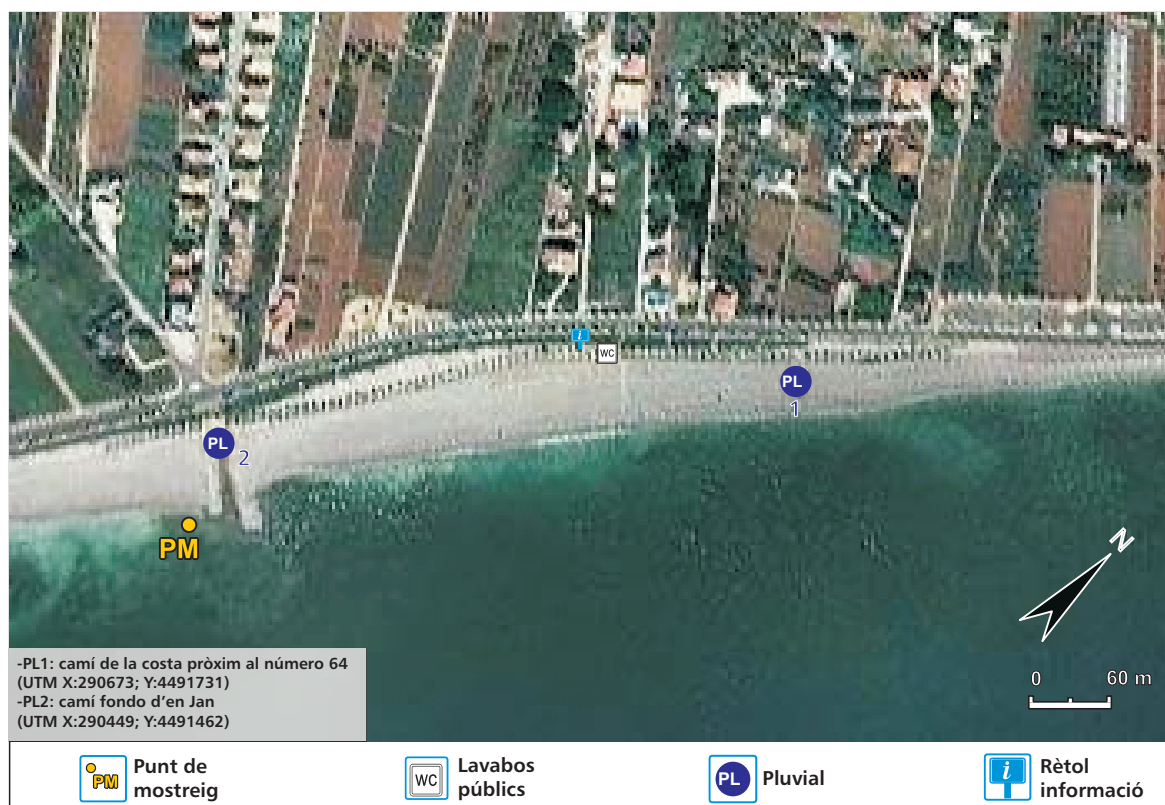
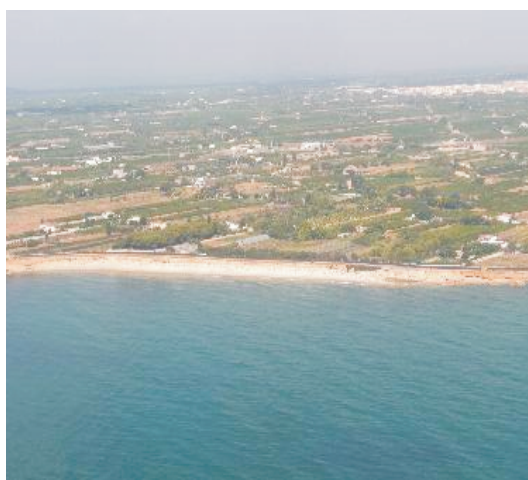

Figura 10. Localització de les sortides potencials d'aigües dolces a la zona de bany.

9. AVALUACIÓ DE LA PROPENSIÓ A PROLIFERACIONS DE FITOPLÀNCTON

INFORMACIÓ: Les proliferacions de fitoplàncton són un fenomen natural motivat per creixements massius d'algues microscòpiques que poden provocar coloracions anòmales a l'aigua de bany i alterar la seva qualitat visual com a conseqüència de la formació de taques (d'intensitat i coloració variables), la formació d'escumes o mucil·lags i la pèrdua de transparència. Algunes de les espècies de fitoplàncton generen toxines que poden ocasionar problemes de salut pública, tot i que en la majoria dels casos les proliferacions de fitoplàncton no suposen cap risc per als ecosistemes ni per a la salut dels banyistes. Es donen principalment en aigües confinades (ports, platges o cales amb baixa renovació) o bé en zones properes a aportacions d'aigua dolça (desembocadures de rius, canals, recs, etc.) i poden durar, en una zona de bany, des de 1-2 dies fins a 1-3 setmanes, en funció de les condicions meteorològiques i l'estat de la mar.

CONTROL: Durant els mesos d'estiu es realitza un control diari d'observació de taques a l'aigua, tant des de la pròpia platja (vigilància dels inspectors de platges) com des de l'aire (inspecció aèria) i s'efectua un control analític de l'aigua per temporada a totes les zones de bany. En casos d'observació de taques, s'efectuen nous controls analítics per confirmar i caracteritzar les proliferacions.

CATEGORIES: S'han establert quatre categories: **Nul·la, Baixa, Mitjana i Alta**, que s'han obtingut a partir del càlcul del percentatge del nombre de proliferacions detectades analíticament en relació al nombre de controls analítics efectuats en el període 2001-2010.

Categories	Freqüència	Proliferacions (%)
Nul·la	Mai	0
Baixa	Gairebé mai	≤ 20%
Mitjana	De forma esporàdica	> 20% i ≤ 40%
Alta	De forma habitual	> 40%

RESULTATS DE L'AVUACIÓ:

Els resultats indiquen que la **propensió a proliferacions de fitoplàncton és NUL·LA.**

Per a més informació sobre les proliferacions de fitoplàncton a la costa catalana consulteu
http://aca-web.gencat.cat/aca/appmanager/aca/aca?_nfpb=true&_pageLabel=P20200761581250776907889&_nfls=false

10. AVALUACIÓ DE LA PROPENSIÓ A PROLIFERACIONS DE CIANOBACTERIS

INFORMACIÓ: Els cianobacteris són un grup d'organismes àmpliament distribuït per ambients aquàtics molt diversos com a conseqüència de les seves adaptacions fisiològiques. Com el fitoplàncton, els cianobacteris poden provocar proliferacions nocives o tòxiques com a conseqüència de la producció de cianotoxines. En general, les proliferacions de cianobacteris són un fenomen associat a aigües dolces confinades amb un elevat contingut de nutrients i no es produeixen en aigües costaneres. Al litoral de Catalunya mai s'ha registrat cap episodi de proliferació de cianobacteris a les aigües de bany.

CONTROL: La vigilància dels cianobacteris s'efectua dintre de les tasques del Programa de Control i Seguiment de les Proliferacions de Fitoplàncton citat a l'apartat anterior.

CATEGORIES: No s'han definit categories atès que no es detecten proliferacions de cianobacteris a les aigües litorals de les zones de bany.

RESULTATS DE L'AVUACIÓ:

Els resultats obtinguts indiquen que la **propensió a la proliferació de cianobacteris és NUL·LA**

11. AVALUACIÓ DE LA PROPENSIO A PROLIFERACIONS DE MACROALGUES

INFORMACIÓ: S'entén per proliferació de macroalgues el creixement anòmal d'aquests organismes com a conseqüència d'un enriquiment anormal de nutrients a les aigües. En general, a les aigües de la costa catalana no s'acostumen a donar les condicions que provoquen proliferacions de macroalgues motivades per aportacions elevades de nutrients, en situació de mar calmada. La proliferació de macroalgues NO s'ha de confondre amb la presència d'algues que pot haver en una zona de bany, tant a l'aigua com a la sorra, ja que aquestes provenen de les poblacions que habitualment estan als fons marins i que arriben després de forts temporals.

CONTROL: S'efectuen dins dels Programes de Vigilància de les Comunitats de Macroalgues que es realitzen al llarg del litoral català.

CATEGORIES: No s'han definit categories atès que no es detecten proliferacions de macroalgues a les aigües litorals de les zones de bany.

RESULTATS DE L'AVAUACIÓ:

Els resultats obtinguts indiquen que la **propensió a la proliferació de macroalgues és NUL·LA**

12. AVALUACIÓ DE LA PRESENCIA DE MEDUSES

INFORMACIÓ: L'arribada i presència de meduses a les platges és un fenomen natural que es pot observar a tots els mars i oceans del món; la seva presència a les platges és molt variable i imprevisible, tant pel que fa a la quantitat d'exemplars com a la freqüència d'observació. Són molts, i encara poc coneguts, els factors implicats en la distribució i desenvolupament de les poblacions de meduses però, donat que es troben en suspensió a la columna d'aigua, factors com el grau d'exposició als vents predominants i la geomorfologia de la costa poden jugar un paper determinant en l'arribada i permanència d'aquests organismes a les zones de bany. Les meduses són animals invertebrats que es caracteritzen per tenir cèl·lules urticants, portadores de toxines. Aquestes cèl·lules poden provocar irritacions a la pell dels banyistes, amb afeccions més o menys intenses, en funció del grau urticant de l'espècie de medusa. A les fotografies es mostren espècies que es poden observar a les platges de Catalunya.

Pelagia noctiluca
Grau urticant: **Alt**

Rhizostoma pulmo
Grau urticant: **Mitjà**

Cotylorhiza tuberculata
Grau urticant: **Baix**

Aequorea forskalea
Grau urticant: **Baix**

Recomanacions generals en cas de picades: Dirigir-se als Serveis de salvament i socorrisme de la platja; no gratar-se la zona afectada per la picada; no aplicar mai aigua dolça ni amoníac; rentar la ferida amb abundant aigua de mar i aplicar gel per mitigar els efectes (protegir el gel amb una bossa de plàstic perquè no entri en contacte amb la pell).

CONTROL: Les dades d'observació de meduses a les platges s'obtenen de les visites d'inspecció que efectuen diàriament els inspectors de platges, durant la temporada de bany, els quals registren les quantitats observades a l'aigua (moltes, bastants, poques, cap) i determinen les espècies presents.

CATEGORIES: No s'han definit categories per avaluar la propensió de meduses en una zona de bany perquè encara no es disposa de suficients coneixements per caracteritzar aquest fenomen. L'avaluació per a cada platja s'ha basat en el càlcul de la freqüència d'observació de meduses durant una temporada de bany, obtinguda del quocient entre el nombre d'inspeccions amb observació de meduses a l'aigua i el nombre total d'inspeccions efectuades durant els mesos d'estiu (entre 60 i 80 inspeccions per temporada). Els resultats de l'avaluació expressen la mitjana de la freqüència d'observació del període 2007-2010.

RESULTATS DE L'AVAUACIÓ de la freqüència d'observació de meduses a les platges:

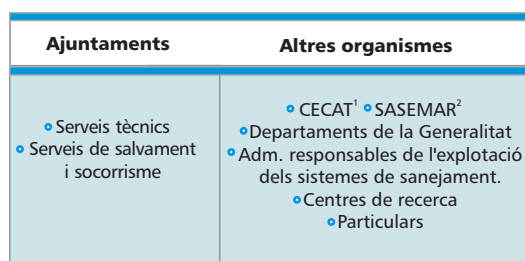
Platja del Marjal	Mitjana	Conjunt de les platges de Catalunya	Mitjana (valor màxim)
	1%		4% (17%)

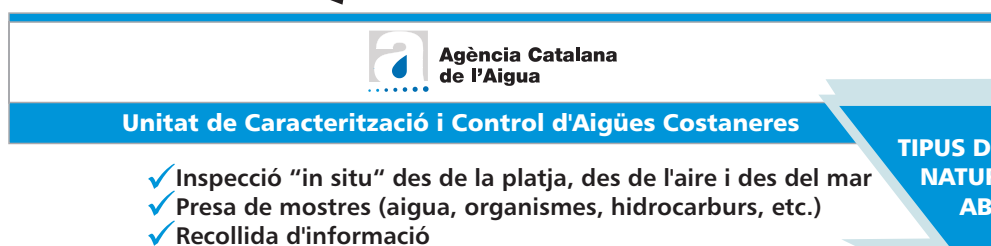
Durant la temporada de bany, l'ACA té establert un protocol de mesures de gestió per donar resposta a possibles afeccions de la qualitat sanitària o ambiental de les aigües litorals, motivades tant per fenòmens naturals (riuades, escumes i mucil·lags, taques de fitoplàncton, etc.) com per l'activitat humana (abocaments d'hidrocarburs, d'aigües residuals, obres al litoral, etc.). Les mesures de gestió permeten actuar amb diligència, informar la població i endegar les mesures correctores necessàries.

13. MESURES DE GESTIÓ

FASE D'AVÍS

¹Centre de Coordinació Operativa de Catalunya
²Sociedad Estatal de Salvamento y Seguridad Marítima

**TIPUS D'AFECCIÓ
NATURALES
ABAST**

FASE D' AVALUACIÓ

Fi de l'episodi

NO AFECCIÓ

AFECCIÓ

En cas de tractar-se d'una afecció important o d'una emergència, la Direcció General de Protecció Civil de la Generalitat activa, a través del CECAT, el Pla Especial d'Emergències per Contaminació Accidental de les Aigües Marines a Catalunya per coordinar i executar les actuacions pertinents.

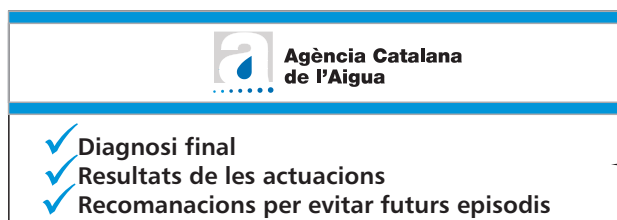

**ACTIVACIÓ
MESURES
CORRECTORES**

FASE D' ACTUACIÓ

FASE FINAL: fi de l'episodi

Ajuntaments
CECAT
Mitjans de comunicació

14. ORGANISMES RESPONSABLES DE LES MESURES DE GESTIÓ

MESURES DE GESTIÓ	ORGANISME RESPONSABLE	CONTACTE
Establiment i actualització dels perfils de la zona de bany	Agència Catalana de l'Aigua (ACA)	Provença 204-208 08036 Barcelona Telèfon. 935672800
Establiment del calendari de control	ACA	www.gencat.cat/aca
Avaluació i classificació de la qualitat de les aigües de bany		
Informació setmanal als municipis sobre la qualitat de les seves platges; informació immediata en cas d'alteració puntual		
Recomanació d'abstenció o prohibició del bany	Ajuntament d'Alcanar	Carrer Generalitat, 10 43530 Alcanar Telèfon. 977732013 www.alcanar.org
Presa de mostres i analítiques complementàries durant episodis de contaminació	ACA	www.gencat.cat/aca
Mesures correctores	Ajuntament d'Alcanar	Telèfon. 977732013 www.alcanar.org
	ACA	Telèfon: 935672800
Informació setmanal i diària (en casos excepcionals) de la qualitat de les zones de bany al públic	Ajuntament d'Alcanar	Telèfon. 977732013 www.alcanar.org
	ACA	www.gencat.cat/aca

15. REVISIÓ DEL PERFIL DE L'AIGUA DE BANY

**Agència Catalana
de l'Aigua**

PERFIL DE ZONA DE BANY COSTANERA

Platja del Marjal

Codi zona de Bany: **ES51400004M43004C**

FULL RESUM

L'Agència Catalana de l'Aigua (ACA), del Departament de Territori i Sostenibilitat de la Generalitat de Catalunya, és l'administració hidràulica única de Catalunya i li correspon el control de la qualitat de les platges i de les aigües en general.

LOCALITZACIÓ DE LA ZONA DE BANY

SISTEMA DE SANEJAMENT

Dades de la Platja: Entorn: **Semiurbà** Longitud: **1.480 m**
Sediment: **grava** Pendent: **moderat**

Nom: **EDAR Alcanar i Les Cases d'Alcanar (trac. biològic)**
Punt d'abocament: **Barranc de doña Manuela**
Població equivalent: **10.669 h-e**

Dades hidrològiques i hidrodinàmiques de la zona de bany

Nivell d'influència continental: **moderada** Rang de salinitat mitjana: **33,8 – 37,9 psu** (unitats pràctiques de salinitat)
Temperatura mitjana de l'aigua de bany: **juny 23,0 °C; juliol 26,3 °C; agost 26,6 °C; setembre 25,0 °C**

CLASSIFICACIÓ DE LA QUALITAT DE LA ZONA DE BANY (Reial decret 1341/2007)

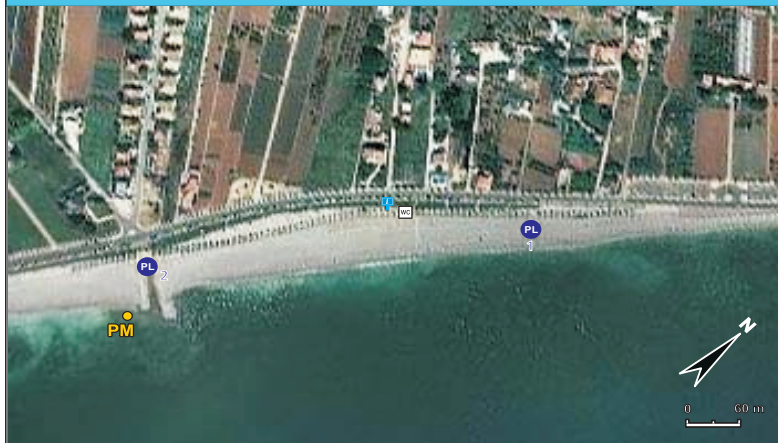
La qualitat de la platja és molt estable any rera any

Categories: **Excel·lent** **Bona** **Suficient** **Insuficient**
(Darreres 4 temporades de bany)

Excel·lent

CROQUIS DE LA PLATJA I FONTS POTENCIALS DE CONTAMINACIÓ

Punt de mostreig (Pm): **Camí fondo de Jan**

Coordenades UTM: **X: 290456**
Y: 4491423

Any d'inici del control microbiològic: **1990**

Factors potencials de contaminació	Freqüència	Afecció
PLUGES	baixa	baixa
SANEJAMENT	excepcional	variable

PLUGES Les aportacions d'aigües de pluja i descàrregues del sistema de sanejament es produeixen a través desl dos pluvials. En el període de bany 2007-2010 s'ha detectat un episodi de contaminació de l'aigua de bany motivat per pluja.

SANEJAMENT URBÀ A la platja es troba una estació de bombament municipal propera al pluvial situat al sud-oest de la platja que, en cas d'incidència, podria vessar aigües residuals a la zona de bany. En el període 2007-2010 s'ha detectat un episodi de contaminació per aquestes circumstàncies.

MÉS INFORMACIÓ

Agència Catalana de l'Aigua 935 672 800

Per consultar les dades i el perfil complet: <http://www.aca-web.gencat/aca>, www.eyeeonearth.eu i www.eea.europa.eu/themes/water